

ท้องทุ่ง ลานนา
(The Fields of Lanna)

โดย
นายพนันท์ ทัศนาริ
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

ภาควิชาศิลปไทย

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

The Fields of Lanna

By

Mr. Noppanan Thannaree

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Bachelor of Fine Art (B.F.A.),
Department of Thai Art,
THE FACULTY OF PAINTING SCULPTURE AND GRAPHIC ARTS
SILPAKORN UNIVERSITY
2010

คณะกรรมการประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้นับเอกสารศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปไทย

.....

(รองศาสตราจารย์ปริญญา ตันตีสุข)

คณบดีคณะกรรมการประติมากรรมและภาพพิมพ์

...../...../.....

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

..... กรรมการ

(อาจารย์สาครินทร์ เครืออ่อน)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ)

...../...../.....

..... กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขวัญ)

...../...../.....

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

.....

(อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ)

...../...../.....

หัวข้อศิลปนิพนธ์	ห้องทุ่ง ลานนา
ชื่อนักศึกษา	นายพนันท์ ทันนารี
สาขาวิชา	ศิลปไทย
ภาควิชา	ศิลปไทย
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

ข้าพเจ้าถือกำเนิดในครอบครัวชาวนา มีความผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมแบบพื้นถิ่นลานนา ซึ่งวิถีชีวิตส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกรรมที่ผูกพันอยู่กับผืนดินและสายน้ำอันอุดมสมบูรณ์ มีความสุข สงบ มีจิตใจอิ่มเอิบเบิกบานอยู่เสมอ

ข้าพเจ้าได้สัมผัสถึงคุณค่าและเห็นความงามของวิถีชีวิตชาวนา ผสมผสานกับธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์เกื้อกูลพึ่งพาอาศัยขับเคลื่อนชีวิตไปด้วยกันอย่างเป็นเอกภาพ จึงได้นำมาสร้างสรรค์เป็นงานทัศนศิลป์โดยใช้ลายเส้นและสีแปร่งอันเรียบง่าย ถ่ายทอดรูปทรงที่สอดคล้องประสานกันกับพื้นที่ว่าง แสดงความเคลื่อนไหวของธรรมชาติเป็นมวลอิสระ เพื่อสะท้อนคุณค่าจากความรู้สึกรักของข้าพเจ้าออกมาเป็นจิตรกรรมที่มีลักษณะเป็นปัจเจกเฉพาะตน

Thesis Title	The Fields of Lanna
Name	Mr.Noppanan Thannaree
Concentration	Thai Art
Department	Thai Art
Academic Year	2010

Abstract

I was born in a farmer's family and was closely attached to nature. I've used to the Lanna native culture and environment which has agricultural way of life. This farming society was affected by ground and stream that are rich and filled by happiness, peace and gratifying mind.

I was touched to the value and beauty of people's way of life which is blended of wealthy nature. It leads people life and supports each other so that they became the unity. I use this combination to create my visual art work by using normal lined pattern and brush stroke to portray the form which is enclosed by the empty space. It also portrays the picture of how 'nature' moves; reflecting my emotion and finally relating with my individual work.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด และญาติผู้ใหญ่ทุกคนที่คอยอบรมสั่งสอนให้ประสบการณ์การดำเนินชีวิตเสมอมา

ขอขอบคุณท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณชอุด นิมเสมอ อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ และคณาจารย์ทุกท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาศิลปะ ให้เกิดสุนทรียะ แก่ข้าพเจ้า และช่วยให้ศิลปนิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน หนังสือตำราทุกเล่มที่ทำให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้และมุมมองที่หลากหลาย ตลอดจนธรรมชาติที่เป็นแรกผลักดันความนึกคิดและกระตุ้นจิตวิญญาณ เพื่อแสวงหาปัญญาได้ต่อไปในอนาคตจนสามารถนำเอาปรัชญาอันนี้สร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมต่อไป

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

คำนำ

เอกสารประกอบศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการเรียบเรียงอธิบายผลและสรุปขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ภายใต้หัวข้อ “ห้องทุ่ง ลานนา” ซึ่งมีเนื้อหากล่าวถึงกระบวนการสร้างสรรค์และการรวบรวมข้อมูลรวมถึงการอธิบายถึงที่มา แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ ตลอดจนขั้นตอนการแสดงผลงาน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและการพัฒนาผลงานเป็นระยะ ตั้งแต่ช่วงก่อนศิลปะนิพนธ์จนถึงผลงานศิลปะนิพนธ์ เพื่อสื่อถึงสาระสำคัญในงาน โดยคาดหวังให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาศิลปะต่อไป

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
คำนำ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
ขอบเขตของการศึกษา.....	2
2 ที่มาของความคิดและอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	3
อิทธิพลจากธรรมชาติ	3
ลักษณะสิ่งแวดล้อมและการดำเนินวิถีชีวิตชนบท	4
คำบอกเล่าอบรมสั่งสอนจากผู้สูงอายุในชนบท	5
อิทธิพลจากภาพเขียนจีน.....	5
อิทธิพลจากภาพจิตรกรรมไทยแบบประเพณี	7
แรงบันดาลใจที่ได้รับจากบทกวีนิพนธ์	7
3 องค์ประกอบและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	9
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน	9
องค์ประกอบในงานสร้างสรรค์.....	14
4 พัฒนาการในผลงานการสร้างสรรค์	16
ระยะที่1 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/1)	16
ระยะที่2 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/2)	16
ระยะที่3 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/1)	17
ระยะที่4 ผลงานศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/2)	17

5 บทสรุป.....	34
บรรณานุกรม.....	35
รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์.....	36
ประวัติการศึกษา.....	37

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติแถบภาคเหนืออันมีพื้นที่ภูเขาเป็นส่วนใหญ่.....	4
2	ภาพสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตชาวบ้านที่ อ.แม่จัน จ.เชียงราย	4
3	ภาพลักษณะของนาขั้นบันได บนพื้นที่ลาดเชิงเขา	5
4	ภาพอิทธิพลจากภาพเขียนจีน	6
5	ภาพจิตรกรรมไทยประเพณีสมัยอยุธยา วัดเกาะแก้วสุทธาราม จ.เพชรบุรี.....	7
6	ภาพตัวอย่างการเก็บข้อมูล โดยการวาดเส้นในลักษณะที่ 1	11
7	ภาพตัวอย่างการเก็บข้อมูล โดยการวาดเส้นในลักษณะที่ 2	11
8	ภาพร่างลายเส้นผลงานศิลปนิพนธ์	12
9	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	12
10	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	13
11	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	13
12	ภาพระยะที่ 1 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/1)	19
13	ภาพระยะที่ 1 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/1)	20
14	ภาพระยะที่ 2 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/2)	21
15	ภาพระยะที่ 2 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/2)	22
16	ภาพระยะที่ 3 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/1)	23
17	ภาพระยะที่ 3 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/1)	24
18	ภาพระยะที่ 4 ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1 (ปีการศึกษา 2553/2)	25
19	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1	26
20	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1	26
21	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1	27
22	ภาพระยะที่ 4 ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2 (ปีการศึกษา 2553/2)	28
23	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2	29
24	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2	29
25	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2	30
26	ภาพระยะที่ 4 ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3 (ปีการศึกษา 2553/2)	31
27	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3	32

ภาพที่		หน้า
28	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3.....	32
29	ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3	33

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 1

บทนำ

ในประสบการณ์ชีวิตของข้าพเจ้าที่เกิดในยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมปัจจุบัน จึงหนีไม่พ้นอิทธิพลของวิถีชีวิตรูปแบบใหม่ในด้านของค่านิยมทางสังคมเมือง อย่างไรก็ตาม กระแสสังคมที่เข้ามานั้นจะมีบทบาทต่อชีวิตของข้าพเจ้า แต่นั่นก็เป็นสิ่งกระตุ้นพลังความรู้สึกถึง สิ่งที่ตรงกันข้ามกับความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความคิดคำนึง โหยหาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในชนบท อันเป็นที่มาในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมในชุดนี้

โครงการศิลปนิพนธ์ชุดนี้ได้ใช้ชื่อ "ท้องทุ่ง ลานนา" เนื่องมาจากการที่ข้าพเจ้าซึมซับ ความรู้สึกจากประสบการณ์ชีวิตตั้งแต่วัยเยาว์ในชนบทภาคเหนือของไทยจนเกิดความประทับใจ และเล็งเห็นคุณค่า จึงถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของงานจิตรกรรมที่แสดงถึงความรู้สึกต่อแผ่นดิน ล้านนาตามทัศนคติส่วนตัว โดยใช้วิธีการสร้างสรรค์จิตรกรรมในรูปแบบเฉพาะตัว เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความทรงจำอันดีงาม อีกทั้งได้เห็นคุณค่าทางธรรมชาติและวิถีชีวิตชนบทภาคเหนือ

ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา

บรรยากาศจากธรรมชาติและชนบทก่อเกิดอารมณ์ความรู้สึก ถึงพลังการขับเคลื่อนของ ชีวิตที่ดำเนินไปด้วยกันอย่างไม่สิ้นสุด วิถีชีวิตชนบทที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ย่อมมี การเคารพและพึ่งพาอาศัย เพื่อที่จะอยู่ได้อย่างสุขสงบมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จากการซึม ซับธรรมชาติ เกิดอารมณ์ความรู้สึก เป็นความทรงจำเป็นมโนภาพในจิตได้สำนึก ข้าพเจ้าจึงต้องการ ที่จะถ่ายทอดความรู้สึกอันงดงามนี้ออกมา ผ่านภาษาศิลปะออกมาเป็นงานจิตรกรรมที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกทางทัศนธาตุได้อย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์

เพื่อแสดงออกถึงการเจริญเติบโตของวิถีชีวิตชนบทที่ขับเคลื่อนไปพร้อมกับความอุดม สมบูรณ์ทางธรรมชาติที่พึ่งพาอาศัยกัน ผ่านสภาพทางภูมิทัศน์ที่เป็นอยู่ข้าวอู่ น้ำแหล่งอาหารเป็น ท้องทุ่งอันอุดม ที่มีความงาม ความสุขสงบ เรียบง่าย ความละเอียดอ่อนของสภาพจิตใจ จาก ความคิดคำนึงถวิลหาคุณค่าของวิถีชีวิตชนบท แสดงออกโดยการ ใช้ลายเส้น จากรูปทรงรวมเป็นมวล

กับที่ว่างของบรรยากาศสอดคล้องประสานกันในรูปแบบของความเรียบง่ายทั้งทางด้านเทคนิควิธีการ และเนื้อหา เพื่อให้เกิดคุณค่าความดีงามทั้งในทางนามธรรมและรูปธรรมโดยสัมผัสจากผลงานจิตรกรรมชุดนี้

ขอบเขตของการศึกษา

เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมของวิถีชีวิตชนบทที่มีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติในพื้นที่ถิ่นภาคเหนือ ซึ่งมีความสอดคล้องกลมเกลียวกันอันมีผลตอบโต้ทางความรู้สึกภายในของข้าพเจ้า แสดงความรู้สึกส่วนตัวโดยการเขียนหมึกเป็นลายเส้นสีแปร่ง ลงบนพื้นกระดาษสาธรรมชาติ อันเป็นกรรมวิธีที่เรียบง่ายควบคู่กับเรื่องราวและเนื้อหาที่เรียบง่าย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 2

ที่มาของความคิดและอิทธิพลในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์งานของข้าพเจ้านั้นมีที่มาจากประสบการณ์ที่ได้สัมผัสชนบทชนชาติ ทิวทัศน์ชนบททั้ง รูป รส กลิ่น เสียง อันทำให้เกิดเป็นอารมณ์และความรู้สึกตลอดจนเกิดจินตนาการและเป็นแรงบันดาลใจให้สื่อสารออกมาทางการสร้างสรรค์ อันได้แก่

อิทธิพลจากธรรมชาติ

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทำให้มนุษย์รู้จักเรียนรู้ที่จะใช้ประโยชน์จากธรรมชาติในการดำเนินชีวิต ในรูปแบบของแต่ละพื้นที่แตกต่างกันไป ดังนั้นมนุษย์จึงเรียนรู้ที่จะเคารพธรรมชาติและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างสมดุล ข้าพเจ้ามีความใกล้ชิดผูกพัน และรักในแผ่นดินล้านนาซึ่งเป็นแผ่นดินมาตุภูมิ มีขุนเขาป่าไม้โอบกอด เป็นพลังจากธรรมชาติอันยิ่งใหญ่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของภูมิภาค และมีสภาพแตกต่างกันไปในแต่ละฤดูกาล ชีวิตจึงมีความหลากหลายทางด้านผลผลิตทางการเพาะปลูกรวมไปถึงสภาพจิตใจของผู้คนอีกด้วย ธรรมชาติจึงเป็นสิ่งแรกที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาและซึมซับอันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า

การศึกษาจากธรรมชาติเปรียบเสมือนกับการเก็บเกี่ยวและสะสมวัตถุดิบให้แก่โรงงานสร้างสรรค์ ถ้าปราศจากวัตถุดิบ การผลิตหรือการสร้างสรรค์ก็ย่อมเป็นไปได้¹

¹ ชลุด นิ่มเสมอ, วาดเส้นสร้างสรรค์ (กรุงเทพฯ : อัมรินทร์, 2553), 45.

ภาพที่ 1 ภาพสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติแถบภาคเหนืออันมีพื้นที่ภูเขาเป็นส่วนใหญ่

บทกวีที่ถ่ายทอดวิถีชีวิตชนบท สงวนลิขสิทธิ์

ลักษณะสิ่งแวดล้อมและการดำเนินวิถีชีวิตชนบท
ตั้งแต่วัยเด็กข้าพเจ้าซึมซับวิถีชีวิตชนบทล้วนน่าจนเกิดเป็นความรัก เป็นรูปแบบวิถีชีวิต
ที่เรียบง่ายและมีเอกลักษณ์ประจำพื้นถิ่น ทั้งรูปแบบของลักษณะพื้นที่ เทือกสวนไร่นา วัตถุสิ่งของ
และลักษณะการเชื่อมโยงของชีวิตซึ่งมีผลอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์งานของข้าพเจ้า

ภาพที่ 2 ภาพสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตชาวบ้านที่ อ.แม่จัน จ.เชียงราย

ภาพที่ 3 ภาพลักษณะของนาขั้นบันได บนพื้นที่ลาดเชิงเขา

บทกวีที่กล่าวถึงวิถีชีวิตชาวนา

คำบอกเล่าอบรมสั่งสอนจากผู้สูงอายุในชนบท

ในวัยเด็กข้าพเจ้าได้ใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย จึงได้มีประสบการณ์รับฟังเรื่องราวจากคนรุ่นเก่าที่ห่างกันถึง สองช่วงอายุคน ไม่ว่าจะเป็นคำอบรมสั่งสอนที่เปรียบเปรยชีวิตคนกับธรรมชาติ เช่นคำสอนที่ว่า "จะไปดีก็องแข่งฟ้า จะไปจี๋ม้แข่งตัววัน" แปลว่า อย่าตีกลองแข่งเสียงฟ้าร้อง อย่าจี๋ม้แข่งกับตะวัน จากคำกล่าวนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้แกงคิดที่ว่า พลังของธรรมชาตินั้นมีมหาศาล จนมนุษย์เป็นสิ่งที่เล็กมากและมีอาจจะเอาชนะธรรมชาติได้ มนุษย์จึงต้องรู้ที่จะเคารพธรรมชาติ เพื่อที่จะได้อยู่กับธรรมชาติอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ผู้เฒ่าผู้แก่ได้เล่าเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตในอดีตที่ต่างไปจากปัจจุบันซึ่งข้าพเจ้าได้เห็นความแตกต่างทางวิถีชีวิตที่คงอยู่ และบางอย่างก็หายไปแล้ว จนเกิดความเสียดายขึ้นมา วิถีชีวิตในอดีตของคนรุ่นเก่านั้นเป็นความเรียบง่ายในการใช้ชีวิต มีความทุกข์ ความสุข คละเคล้ากันไป คุณค่าหลายอย่างออกมาจากคำบอกเล่าของ พ่ออู๊ย แม่อู๊ย เป็นสารสู่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงเกิดรสสัมผัสที่จับใจ และเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างมาก

อิทธิพลจากภาพเขียนจีน

ลักษณะของภาพเขียนจีนส่วนใหญ่เน้นเป็นการแสดงออกผ่านฝีแปรงที่มีความฉับพลัน อันมาจากความเข้าถึงภายในตนเองกับธรรมชาติอย่างแท้จริง รูปแบบของภาพเขียนจีนนั้น จะมีทัศน

ธาตุไม่มากมายจนเกินไป เป็นเพียงการใช้เส้นลักษณะต่างๆถ่ายทอดออกมาเพื่อมุ่งเน้นให้เห็นถึงแก่นสาระที่แท้จริงของสิ่งต่างๆ โดยส่วนมากแล้วจะแสดงออกถึงสังขมทางธรรมชาติ

เส้นในภาพเขียนจีนส่วนมากจะแสดงความรู้สึกด้วยตัวเส้นเอง ศิลปินใช้เส้นที่มีธรรมชาติเป็นสองมิติให้รู้สึกว่ามีสามมิติได้ เขาใช้พู่กันที่มีความยืดหยุ่นได้ตั้งแต่เป็นเส้นเล็กที่สุดด้วยการเขียนแผ่วๆไปจนถึงการกดพู่กันให้เป็นเส้นขนาดใหญ่ โดยอาจไม่มีการขาดตอนของเส้นเลย และเพื่อให้เส้นแสดงความรู้สึกด้วยตัวเองให้มากที่สุด ศิลปินจึงต้องลดความหนักแน่นและปริมาณของรูปทรง เส้นแต่ละเส้นที่วาดลงในลักษณะต่างๆร่วมกับความหนาบาง เบี่ยง-ห่างของหมึก ยังให้ความหมายเชิงสัญลักษณ์เปรียบเทียบ เช่น กระจุก ใบหลิว หนอน ตัวต่อ ต้นอ้อ ใบไผ่ อีกด้วย ศิลปินลากเส้นลงไปเส้นเดียวในที่ว่าง บางตอนคมชัดแข็งแรง บางตอนพราวกระจายอ่อนนุ่ม บางตอนแห้งกร้าน เหล่านี้ผสมกับการหักเหโค้งงอในทิศทางและความเร็วที่ต่างกันไป เป็นภาษาที่สื่อความคิดและอารมณ์ได้ไม่จำกัด²

ข้าพเจ้ามีความประทับใจในรูปแบบและเนื้อหาของภาพเขียนจีนดังที่ได้กล่าวคุณสมบัติเอาไว้ข้างต้น ถึงแม้ว่าภาพเขียนจีนจะมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าแต่ก็มีใช้โดยตรงเสียเลยทีเดียว ข้าพเจ้าได้ศึกษารูปแบบเทคนิควิธีการ จึงเกิดการสังเคราะห์ให้เกิดการพัฒนา รูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการให้ตรงกับทัศนคติของข้าพเจ้าให้ได้มากที่สุด

ภาพที่ 4 ภาพอิทธิพลจากภาพเขียนจีน

² เรื่องเดียวกัน, วาดเส้นสร้างสรรค์, 84.

อิทธิพลจากภาพจิตรกรรมไทยแบบประเพณี

เส้นในงานจิตรกรรมไทยจะทำหน้าที่สร้างรูปทรงของสิ่งต่างๆเป็นส่วนใหญ่ เส้นสร้างรูปร่างของพระ-นางที่มีทรวดทรงอ่อนช้อย สร้างรูปนอกและรายละเอียดของปราสาทราชมนฑ์เข็รภูเขา ต้นไม้ น้ำ ตลอดจนจนกิริยาต่างๆของบุคคลสามัญและสัตว์³

จากการที่ข้าพเจ้าได้รับการศึกษาในรายวิชาศิลปะไทยศึกษา จึงได้มีโอกาสไปศึกษาจิตรกรรมไทยแบบประเพณีแต่ละยุคสมัย ณ สถานที่จริงหลายๆที่ ตั้งแต่จิตรกรรมไทยสมัยอยุธยาจนถึงต้นกรุงรัตนโกสินทร์รวมถึงจิตรกรรมไทยแบบประเพณีในภาคเหนือและภาคอีสาน ล้วนแล้วแต่เป็นงานชั้นบรมครูสำหรับข้าพเจ้าทั้งสิ้น อันเป็นแรงบันดาลใจอีกอย่างหนึ่งในการสร้างสรรค์งานของข้าพเจ้า

ภาพที่ 5 ภาพจิตรกรรมไทยประเพณีสมัยอยุธยา วัดเกาะแก้วสุทธาราม จ.เพชรบุรี

แรงบันดาลใจที่ได้รับจากบทกวีนิพนธ์

บทกวีเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าเกิดแรงบันดาลใจ เป็นสิ่งที่กระตุ้นจิตวิญญาณภายใน ให้เกิดจินตนาการเป็นภาพออกมาได้เป็นอย่างดี ดังบทกวีนิพนธ์เรื่อง “ทุ่งข้าว” ของ ท่านอังคาร กัลป์ยาณพงศ์ ดังว่า

³ เรื่องเดียวกัน, วาดเส้นสร้างสรรค์, 87.

ทุ่งข้าวเขียวจี	สี่ศจีนระรินลมไหว
บุปผามาเต็มไคล	ในน้ำใสได้สันตะวา
สำหรับชุกอกกระจริด	แมลงน้อยนิดไร่เคียงสา
เกาะดอกหญ้าบนคันทนา	แมงมุมตั้งท่าตะครุบกิน
ควายเคี้ยวเอื้องนอนหนอง	แหวตาหม่นหมองไม่สิ้น
เหลือบรินวนเวียนบิน	เกาะกินเลือดคั่นฟงกลาง
กบเขี่ยครื่องเสียงใส	เสมือนน้ำบนใบบัวหลวง
งูอะไรสีเงินขวง	เลื้อยไปล้วงรูปูนา
ยางขาวถลาบิน	จิกปลากินเกาะกิ่งหว้า
งามชมสีหม่นลอยมา	แสงแดดกล้าถึงกลางวัน
ถอนกลามาเหน้อยเมื่อยล้า	เข่ารมไม่ชายนาประหนึ่งสวรรค์
แก้ห่อข้าวออกวางปล้น	ชวนกันนั่งล้อมวงกิน
น้ำพริกเจือแมงดา	แกล้มยอดหว้าหวั่นใจถวิล
ว่าสวรรค์ในแคว้นแดนดิน	คือถิ่นทุ่งทองของไทยเอ๋ย ⁴

⁴ อังคาร กัลป์ยาณพงศ์, กวีนิพนธ์, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศีกษิตสยาม, 2513), 50.

บทที่ 3

องค์ประกอบและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้านั้นอาศัยการซึมซับจากสภาพแวดล้อมในชนบทภาคเหนือจนก่อเกิดสุนทรียะภายในจิต จดจำเป็นมโนภาพและแสดงออกด้วยเทคนิควิธีการที่ฉับพลัน จึงต้องมีการวางแผนและศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกและแนวคิดออกมาให้เกิดสุนทรียภาพจากพลังทางทัศนธาตุได้อย่างลงตัวครบถ้วนสมบูรณ์แบบให้ได้มากที่สุด

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

1. การลงพื้นที่จริงเพื่อซึมซับและมีปฏิสัมพันธ์กับสถานที่ สภาพแวดล้อมรวมถึงวิถีชีวิตและสภาพจิตใจของผู้คนชนบท เพื่อแสวงหาจุดมุ่งหมายที่สามารถเชื่อมโยงกับความรู้สึกภายในของข้าพเจ้าให้ได้มากที่สุด
2. ศึกษาข้อมูลผลงานทัศนศิลป์จากตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ เกี่ยวกับภาพเขียนจีน และภาพไทยแบบประเพณีต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการสร้างสรรค์
3. การบันทึกข้อมูลจากสถานที่จริงโดยการวาดเส้นเป็นหลัก ศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการคลี่คลายพัฒนารูปทรงต่อไปอีกทั้งยังเป็นส่วนที่ฝึกความชำนาญในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในเชิงเส้นให้เกิดความแม่นยำ โดยจะแบ่งลักษณะของการวาดเส้นเพื่อเก็บข้อมูลได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ 1 เป็นการการศึกษารูปทรงโดยการวาดเส้นตามลักษณะทางกายภาพที่ชัดเจนอันได้แก่มุมมองในแต่ละสถานที่ ศึกษาตำแหน่งของรูปทรงต่างๆที่มีอยู่ในวิถีชีวิตเพื่อความเข้าใจทางด้านกายภาพที่เชื่อมโยงกันกับอารมณ์ความรู้สึก

ลักษณะที่ 2 การเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิควาดเส้นที่เรียบง่าย ไม่เน้นความชัดเจนทางกายภาพจนเกินไปแต่จะมุ่งเน้นในทางอารมณ์ความรู้สึกจากการปะทะในขณะนั้น ด้วยเทคนิคกึ่งไม้จุ่มหมึกและเขียนอย่างฉับพลันจึงทำให้เกิดพลังความเคลื่อนไหวของเส้นสูงอันเป็นวิธีการที่แสดงความรู้สึกที่โต้ตอบออกมาจากภายในได้ดีที่สุด

4. ขั้นตอนการวิเคราะห์ประมวลความคิดจากการศึกษาค้นคว้า ผู้สร้างสรรค์โดยสร้างภาพร่างลายเส้นขาวดำ เป็นการจัดการตำแหน่งของรูปทรง มวลน้ำหนัก และพื้นที่ว่าง เพื่อกำหนดโครงสร้างโดยรวมเพื่อความสมบูรณ์ของตัวผลงานในขั้นตอนต่อไป

5. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

5.1 ขั้นตอนการเตรียมพื้น ด้วยกระดาษสา โดยการฉีกกระดาษสาด้วยกาวให้ติดกับพื้นผ้าใบอย่างเรียบเนียน

5.2 ขึ้นรูปทรงทั้งหมดด้วยเส้นของทีพู่กันหลากหลายชนิด เพื่อกำหนดตำแหน่งและทิศทางความสัมพันธ์ของรูปทรง รวมไปถึงพื้นที่ว่างโดยรวมทั้งหมด

5.3 เพิ่มรายละเอียดของรูปทรงทั้งหมดเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของมวลรูปทรงให้ได้มากที่สุดและเพื่อเป็นการเชื่อมโยงสร้างบรรยากาศโดยการใช้เส้นและสีที่เป็นโครงสร้างน้ำตา

อย่างไรก็ตามขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าในแต่ละชิ้นงานเป็นเทคนิควิธีการที่ฉับพลันดังนั้นจึงมีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้เกิดผลทางสุนทรียภาพสูงสุดในแต่ละผลงานขึ้นไป และอาจมีการแก้ไขและปรับปรุงขึ้นนอกเหนือจากภาพร่างที่มีอยู่แล้ว ดังนั้นกระบวนการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าจึงเป็นวิธีการที่ไม่ตายตัว

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 6 ภาพตัวอย่างการเก็บข้อมูลโดยการวาดเส้นในลักษณะที่ 1

ภาพที่ 7 ภาพตัวอย่างการเก็บข้อมูลโดยการวาดเส้นในลักษณะที่ 2

ภาพที่ 8 ภาพร่างลายเส้นผลงานศิลปนิพนธ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 9 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 10 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 11 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

องค์ประกอบในงานสร้างสรรค์

1. ทักษะ

1.1 เส้น(Line) เส้นเป็นทักษะแรกๆที่เกิดจากจุดที่ลากไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดทักษะอื่นๆตามมาปริมาณพื้นที่ว่าง คุณสมบัติของเส้นสามารถสร้างรูปทรงและลักษณะของพื้นผิวชนิดต่าง ข้าพเจ้าจึงนำเอาเส้นมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยงานของข้าพเจ้าจะมีเส้นทำหน้าที่หลักในงาน มีการใช้ความต่างของเส้นแสดงอารมณ์ความรู้สึกอันหลากหลายของรูปทรงต่างๆ เช่น ดันไม้ ใบไม้ ใบหญ้า พื้นดิน กระถ่อม ฯลฯ แสดงคุณสมบัติของเส้นผ่านที่พู่กันที่ต่างกันตามความเหมาะสม อาทิ การเขียนต้นมะขามที่มีลักษณะพื้นผิวลำต้นที่หยาบเส้นที่พู่กันก็จะแห้งและรู้สึกหยาบ ขุขระ หรือการเขียนต้นกล้วยเส้นก็จะมีลักษณะอ่อนนุ่มตามบุคลิกของต้นกล้วย เป็นต้น ในการใช้เส้นที่หลากหลายในงานของข้าพเจ้าทำให้เกิดจังหวะลีลาภายในตัว ขนาด น้ำหนักอ่อนแก่และความหนักเบาของเส้นเป็นคุณสมบัติที่ข้าพเจ้านำมาใช้ในงานและเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

1.2 รูปทรง(Form) รูปทรงในงานของข้าพเจ้ามีที่มาจากเนื้อหาวิถีชีวิตชนบทกับธรรมชาติเป็นหลัก ในแต่ละรูปทรงมีความหมาย การแต้มจุดในแต่ละที่พู่กันมิได้เป็นเพียงการเพิ่มน้ำหนักให้มวลทัศนธาตุครบถ้วนเพียงเท่านั้น แต่ทุกรูปทรงแสดงออกถึงชีวิตอย่างมีที่มาที่ไป ดังนั้นข้าพเจ้าได้ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับรูปทรงที่จะนำมาใช้ เพื่อแสดงลักษณะทางกายภาพและเอกลักษณ์ความเป็นพื้นถิ่นชนบทภาคเหนือ

วิธีการวางตำแหน่งของรูปทรงเป็นการวางองค์ประกอบแบบภาพไทย ซึ่งมีลักษณะ 2 มิติแบบไม่อิงหลักทัศนียวิทยา ระยะทุกด้านจะเท่ากัน ทำให้ภาพดูเหมือนมองจากด้านบนลงมาสู่เรื่องราวด้านล่างและเห็นครอบคลุมทั้งหมด

1.3 พื้นที่ว่าง(Space) พื้นที่ว่างในงานของข้าพเจ้านั้นถือว่ามีความสำคัญพอกับทัศนธาตุอื่นๆเช่นกัน ข้าพเจ้ามีการจัดการกับพื้นที่ว่างทั้งในแบบที่เกิดจากการไต่ตรงไว้ก่อนมีการคลุมทิศทางของพื้นที่ว่างใน โครงสร้างใหญ่กำหนดความสัมพันธ์กัน โดยรวม และอีกแบบหนึ่งคือพื้นที่ว่างที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญหรือเป็นไปตามธรรมชาติที่เกิดจากระยะและขนาดของรูปทรง ซึ่งลักษณะพื้นที่ว่างในงานของข้าพเจ้าจำแนกได้ 3 แบบ ดังนี้

1.3.1 พื้นที่ว่างที่มีระยะห่างเป็นจังหวะระหว่าง จุด เส้น ที่มีขนาดและลักษณะต่างกันจะเห็นได้จากภายในส่วนประกอบย่อยเล็กๆในงาน

1.3.2 พื้นที่ว่างระหว่างรูปทรงที่มีการเส้นไหลและเชื่อมเข้าหากันจากรูปทรงหนึ่งสู่อีกรูปทรงหนึ่ง อาจมีความถี่ห่างกันไปตามจังหวะและตำแหน่งของรูปทรงนั้นๆ

1.3.3 พื้นที่ว่างที่เกิดจากน้ำหนักอ่อนแก่ของมวลโดยรวมทั้งหมด ทำให้เกิด
จังหวะของอากาศที่เกิดขึ้นเป็นมวลหนาแน่นเบาบาง ดำเนินไปในทิศทางอย่างต่อเนื่องและเป็น
เอกภาพ

2. ความสัมพันธ์ของมวลกับพื้นที่ว่าง

รูปแบบของมวลที่เกิดจากการรวมกลุ่มของรูปทรงเล็กๆเป็นพลังของความหนาแน่นของ
กลุ่มใหญ่ มีจังหวะลีลาเชื่อมโยงกันของรูปทรง โดยมีพื้นที่ว่างจากภายในสู่ภายนอกของรูปทรงลื่น
ไหลไปสู่พื้นที่ว่างระหว่างรูปทรง ส่งผลให้เกิดการไหลเวียนของทิศทางของพื้นที่ว่างและมวลที่
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 4

พัฒนาการในผลงานการสร้างสรรค์

ในการทำงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้านั้นจะมีพัฒนาการต่อเนื่องกันเป็นช่วงๆ ซึ่งในแต่ละช่วงผลงานจะมีรูปแบบรวมไปถึงการแก้ปัญหาทางทัศนธาตุและความคิดแตกต่างกันไป จากช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ มาจนถึงช่วงศิลปนิพนธ์ โดยแบ่งเป็น 4 ระยะด้วยกัน ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/1)

ผลงานชุดนี้มีการแสดงออกทางความรู้สึกถึงความสุขสนุกสนาน โดยการใช้เส้นที่ทำให้พลังการเคลื่อนไหวของชีวิต ประกอบกันเป็นรูปทรงเล็กๆ ที่แสดงเรื่องราววิถีชีวิตพื้นบ้าน จากรูปทรงเล็กๆ หลายรูป ก็ประสานกันเป็นมวลหนาแน่น-บางเบา เป็นจังหวะ ดำเนินกันไปตามความรู้สึกและมีวัตถุประสงค์ที่เป็นเปลือกขาวปะติดกระจายเป็นกลุ่มย่อยเพื่อช่วยเสริมทางด้านมิติของเนื้อหาและรูปทรง ใช้เส้นเล็ก-ใหญ่ ประสานรวมกันเป็นเป็นจังหวะ เกิดพลังการเคลื่อนไหวที่ไม่หยุดนิ่งโดยเนื้อหาส่วนใหญ่จะสื่อให้เห็นสภาพแวดล้อมชนบทอันเกิดจากความสุขในวัยเยาว์ของข้าพเจ้า

ปัญหาที่เกิดขึ้นในงานชุดนี้คือพลังทางทัศนธาตุโดยรวมของภาพยังส่งผลได้ไม่มากเท่าที่ควร ทั้งที่ในรายละเอียดส่วนย่อยมีความสมบูรณ์เพียงพอแล้ว แต่เมื่อประกอบกันเป็นมวลใหญ่กลับทำให้น้ำหนักของมวลมีผลทางการสัมผัสเทือนทางสายตาไม่มากนัก อีกทั้งมิติที่ขึ้นออกมาจากระนาบอันเกิดจากการปะติดเปลือกขาวทำให้ความสำคัญของเส้นและรูปทรงลดลง

ระยะที่ 2 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/2)

ในระยะนี้ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจมาจากความประสานกลมกลืนระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิตชนบทล้านนาโดยจะเน้นเนื้อหาและรูปทรงในลักษณะของท้องทุ่งเป็นส่วนใหญ่ โดยมุ่งเน้นให้เกิดโครงสร้างโดยรวมเป็นมวลน้ำหนักที่มีทิศทางสอดคล้องประสานไปกับพื้นที่ว่าง

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ภาพโดยรวมยังไม่ปะทะสายตาในทันที เนื่องจากที่พู่กันนั้นยังไม่มี ความหลากหลายจึงทำให้ มิติของคามสัมผัสเทือนทางสายตายังมีไม่มากนัก ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดึงดูดความสนใจในภาพ อีกทั้งมุมมองของภาพที่เป็นลักษณะของท้องทุ่งมีลักษณะแคบเกินไป

เนื่องจากพื้นที่ขนาดของเฟรมด้านข้างแคบ จึงทำให้รู้สึกว่ห้องท่งอืดอืดท่งที่ห้องท่งนั้นควรกว้าง และมีพื้นที่ทางสายตาในมุมมองที่แผ่ขยาย

ระยะที่3 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/1)

ในระยะนี้ข้าพเจ้าได้มีการพัฒนาความหลากหลายของเส้นหรือทีพู่กันเพื่อผลทางด้านสุนทรียะที่รุนแรงขึ้นมีการปรับใช้ทีพู่กันที่มีขนาดใหญ่ขึ้น และให้มีมีลักษณะและขนาดแตกต่างกันไป จึงมีผลต่อรูปทรงทีคือ รูปทรงมีลักษณะทางกายภาพทีชัดเจนขึ้นส่งผลให้มุมมองโดยรวมของภาพเป็นสภาพทางภูมิทัศน์ทีเห็นได้ชัดเจนมากกว่างานชุดก่อนหน้า

ปัญหาในงานชุดนี้คือ เนื่องจากการปรับทีพู่กันทีใหญ่ขึ้นและรุนแรงขึ้นส่งผลให้การจัดการกับพื้นที่ว่างเป็นไปอย่างยากลำบากและความคลุมยาก กบการทีมุมมองเป็นเรื่อของสภาพทางภูมิทัศน์มากเกินไปทำให้ความเป็นกายภาพมาบดบังความรู้สึกในเชิงนามธรรมไปพอสมควร การแก้ปัญหาคือ การหาความเป็นไปได้ของทีพู่กันทีมีขนาดใหญ่ขึ้นให้มีความสอดคล้องกับทัศนธาตุอื่นให้ลงตัว เพื่อแสดงผลทางอารมณ์ความรู้สึกให้ไปพร้อมกับเรื่องราวเนื้อหา

ระยะที่4 ผลงานศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/2)

รูปแบบการนำเสนอผลงานศิลปนิพนธ์นั้น เป็นการทำงานต่อเนื่องจากชุดก่อนหน้า และมีการปรับพัฒนาในเรื่อของทีพู่กันให้มีความประสานกลมกลืนมากขึ้นและศึกษาในเรื่อองประกอบของเนื้อหาและอารมณ์ความรู้สึกทีเกี่ยวกับห้องท่งลานนา ซึ่งในการทำงานศิลปนิพนธ์นั้นย่อมมีการแก้ไขปัญหาในแต่ละชิ้นงานและพยายามพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องเป็นจำนวน 3 ชิ้น ดังนี้

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1 การการศึกษาค้นคว้าในสภาพแวดล้อมพื้นถิ่นล้านนาบวกับ การพิจารณาผลงานในชุดก่อนหน้า ข้าพเจ้าได้ปรับปรุงภาพร่างให้มีจังหวะและการลื่นไหลของพื้นที่ว่างอย่างอิสระมากขึ้นรวมไปถึงการปรับปรุงทีพู่กันให้มีความหลากหลาย ทั้งรุนแรงและละมุลมัยประสานกลมกลืนกันอย่างเป็นเอกภาพ

จากการได้ปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์พบว่า ปัญหาทีเกิดขึ้นในผลงานคือ ภาพรวมยังไม่ถูกเน้นออกมาเท่าทีควร และถูกควบคุมองค์ประกอบมากจนเกินไป ซึ่งขาดความอิสระ ทัศนธาตุนั้นควรมีพลังขึ้นอีก ถึงแม้ว่าหัวข้อและความคิดจะมุ่งเน้นไปที่ความสงบเรียบง่ายแบบห้องท่งลานนาแต่ควรเพิ่มเติมให้เกิดพลังในการสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์(Visual elements) ให้มากกว่านี้

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 จากปัญหาที่เกิดขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1 ชาวเจ้าได้ปรับปรุงและขยายขนาดของที่พูกันและลดรายละเอียดส่วนย่อยอันเป็นสาเหตุให้ความสำคัญของที่พูกันลดลง ให้วิธีการแสดงความชัดเจนของการปาดป้ายที่พูกัน เกิดผลกระทบทางการมองเห็นมากขึ้น

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3 ผลงานชิ้นนี้มีการปรับลักษณะของพื้นที่ให้เป็นทุ่งข้าวที่มีคันนาแบ่งชัดเจน เป็นเส้นช่วยนำสายตาเชื่อมโดยมีพลังความเคลื่อนไหวมากขึ้น มีความเข้าใจในการใช้ที่พูกันเพิ่มขึ้นและเป็นไปอย่างอิสระสนุกสนาน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 12 ภาพระยะที่ 1 ผลงานช่วงก่อนศิลปินพินธ์ (ปีการศึกษา 2552/1)

ชื่อภาพ	"กลิ่นบ้านเฮา"
เทคนิค	หมึกจีน สีอะคริลิกและเปลือกข้าวบนกระดาษสา
ขนาด	135 x 200 ซม.

ภาพที่ 13 ภาพพระยะที่1 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/1)

ชื่อภาพ	“เมื่อยามวสันตฤดู”
เทคนิค	หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา
ขนาด	150 x 200 ซม.

ภาพที่ 14 ภาพระยะที่2 ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/2)

ชื่อภาพ	"เมื่อยามลมหนาว"
เทคนิค	หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา
ขนาด	135 x 200 ซม.

ภาพที่ 15 ภาพระยะที่ 2 ผลงานช่วงก่อนศิลปินพจน์ (ปีการศึกษา 2552/2)
 ชื่อภาพ "ลำน้าแห่งความอุดม"
 เทคนิค หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา
 ขนาด 80 x 150 ซม.

ภาพที่ 16 ภาพระยະที่3 ผลงานช่วงก่อนศิลปินนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/1)

ชื่อภาพ	“เมื่อฝนแรก”
เทคนิค	หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา
ขนาด	150 x 200 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 17 ภาพระยะที่3 ผลงานช่วงก่อนศิลปินพจน์ (ปีการศึกษา 2553/1)

ชื่อภาพ "บ้านนา"

เทคนิค หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา

ขนาด 180 x 200 ซม.

ภาพที่ 18 ภาพระยะที่ 4 ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1 (ปีการศึกษา 2553/2)

ชื่อภาพ "ท้องทุ่ง คำนิ่ง"
 เทคนิค หมึกจีนและสีอะคริลิคบนกระดาษสา
 ขนาด 132 x 320 ซม.

ภาพที่ 19 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1 สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 20 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
ภาพที่ 21 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปินพินฉินที่ 1

ภาพที่ 22 ภาพระยะที่ 4 ผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 2 (ปีการศึกษา 2553/2)

ชื่อภาพ "ท้องทุ่ง คำนึง 2"
 เทคนิค หมึกจีนและสีอะคริลิคบนกระดาษสา
 ขนาด 140 x 300 ซม.

ภาพที่ 23 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 24 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
ภาพที่ 25 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 26 ภาพระยะที่ 4 ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3 (ปีการศึกษา 2553/2)

ชื่อภาพ	"ท้องทุ่ง คำนึง 3"
เทคนิค	หมึกจีนและสีอะคริลิคบนกระดาษสา
ขนาด	135 x 250 ซม.

ภาพที่ 27 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3 *บทกวีทอผ้าที่ดงอัมรินทร์ สงวนลิขสิทธิ์*

ภาพที่ 28 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 29 ภาพรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3 สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 5

บทสรุป

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้เป็นผลงานที่ถูกถ่ายทอดจากประสบการณ์ของข้าพเจ้าที่อาศัยอยู่ในวิถีชีวิตชนบทภาคเหนือซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามุ่งเน้นให้เห็นคุณค่าจากธรรมชาติและวิถีชีวิตชนบทที่ประสานกลมกลืนเชื่อมโยงกันอย่างเห็นเป็นเอกภาพ โดยแสดงออกทางภาษาศิลปะผ่านลายเส้นสีแปร่งลงบนพื้นกระดาษสาธรรมชาติ ซึ่งรูปแบบของผลงานการสร้างสรรค์ในศิลปนิพนธ์ชุดนี้คือการแสดงออกเชิงเส้นเป็นหลัก ในช่วงแรกของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ มีปัญหาอันเกิดจากความไม่หลากหลายของเส้นและขนาดของเส้นยังมีขนาดใกล้เคียงกันหมดทั้งภาพส่งผลให้ลักษณะของสีแปร่งไม่แสดงพลังออกมาเท่าที่ควรจึงมีการแก้ไขปัญหาพัฒนาและแสดงออกให้มีความหลากหลายของสีแปร่ง เกิดความเข้าใจในสีแปร่งและมีความอิสระในเชิงเส้นมากขึ้น ส่งผลต่อพลังการสร้างสรรค์ทางทัศนธาตุ (Visual elements) เกิดแรงปะทะทางสายตางานจึงมีความน่าสนใจมากขึ้น

จากการปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดการพัฒนาและบรรลุจุดประสงค์ ตลอดจนเป็นแนวทางในการคิดค้นปรับปรุงพัฒนารูปแบบโดยการปฏิบัติการเชิงวาดเส้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำเสนอมุมมองที่น่าสนใจและแสดงคุณค่าในผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าได้ต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- กำจร สุนพงษ์ศรี. ประวัติศาสตร์ศิลปะจีน. พิมพ์ครั้งที่3, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาฯ, 2551.
- ชลูด นิ่มเสมอ. วาดเส้นสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2553.
- _____. องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่7, กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2553.
- ฐาภูช โภมารกุล ณ นคร และ สาริต บัวเทศ. " อมก๋อย ผู้คนและเมล็ดพันธุ์แห่งเมืองไกล". อสท 50, 5(ธ.ค.2552): 100-107.
- ประพันธ์ ศรีสุตา. มหากาพย์ภาพพิมพ์ไม้แกะ ของ ประพันธ์ ศรีสุตา พ.ศ. 2504-2513. กรุงเทพฯ : สยามทองกิจ, 2553.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์

รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานระยะที่ 1

ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/1)

- "กลิ่นบ้านเฮา" ขนาด 135x200 ซม. หมึกจีน, สีอะคริลิกและเปลือกข้าวบนกระดาษสา
- "เมื่อยามวสันตฤดู" ขนาด 150x200 ซม. หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา

ผลงานระยะที่ 2

ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/2)

- "เมื่อยามลมหนาว" ขนาด 135x200 ซม. หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา
- "ถ่าน้ำแห่งความอุดม" ขนาด 80x150 ซม. หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา

ผลงานระยะที่ 3

ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/1)

- "เมื่อฝนแรก" ขนาด 150x200 ซม. หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา
- "บ้านนา" ขนาด 180x200 ซม. หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา

ผลงานระยะที่ 4

ผลงานศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/2)

- "ห้องหุ่่ง คำนี้้ง" ขนาด 132x320 ซม. หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา
- "ห้องหุ่่ง คำนี้้ง 2" ขนาด 140x300 ซม. หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา
- "ห้องหุ่่ง คำนี้้ง 3" ขนาด 135x250 ซม. หมึกจีนและสีอะคริลิกบนกระดาษสา

ประวัติการศึกษา

ชื่อ-นามสกุล นายพนันท์ ทันนารี
 เกิด 31 มกราคม 2531
 ที่อยู่ 185 หมู่ 7 ต.แม่ไร่ อ.แม่จัน จ.เชียงราย 57240
 เบอร์โทรศัพท์ 0894359503
 E-mail: mung-doi@hotmail.com

การศึกษา

พ.ศ. 2545 โรงเรียนเชียงรายวิทยาคม
 พ.ศ. 2548 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
 พ.ศ. 2553 ศิลปบัณฑิต(ภาควิชาศิลปไทย)คณะจิตรกรรมประติมากรรมและ
 ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการแสดงผลงาน

พ.ศ. 2550 -นิทรรศการภาพเขียนของเยาวชนจิตรกรแห่งประเทศไทย ROSL
 Young Artist of Thailand Award 2007 ณ สยามพารากอน
 พ.ศ. 2552 -ร่วมเขียนภาพปฏิทินภาพวิถีชีวิตไทย ปีพุทธศักราช ๒๕๕๒
 บริษัท กนกสิน เอ็กซ์พอร์ตอิมพอร์ต จำกัด
 -นิทรรศการ ศิลปกรรม "บัวแก้วสำราญศิลป์สุนทรีย์ไทย" ณ
 กระทรวงการต่างประเทศ
 -ร่วมแสดง นิทรรศการ จิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 31 โดย ธนาคาร
 กรุงเทพ
 -ร่วมแสดง นิทรรศการ การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่น
 เยาว์ ครั้งที่ 26
 -การแสดงผลงานศิลปกรรมของนักศึกษา ในงานส่งเสริม
 ศิลปวัฒนธรรม อุดมศึกษา ครั้งที่ 10 " ศิลปะ ศิลปิน ศิลปากร"
 ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
 พระราชวังสนามจันทร์

- พ.ศ. 2553
- นิทรรศการศิลปะ "ภาพสะท้อนเสียง" (Reflection of Voices) โดย นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 คณะจิตรกรรมประติมากรรมและ ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
 - ร่วมแสดง นิทรรศการ จิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 32 โดย ธนาคาร กรุงเทพ
 - นิทรรศการศิลปะไทยร่วมสมัย "จินตนาการในศิลปะไทย" โดย คณาจารย์และนักศึกษา ชั้นปีที่3, ชั้นปีที่4 ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ พิพิธภัณฑ์ธนาคารไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่
 - ร่วมแสดง นิทรรศการศิลปกรรม ปตท.ครั้งที่25 หัวข้อ "ความฝันอันสูงสุด"
 - ร่วมแสดงภาพวาด ในโครงการ 1st UOB Painting Of The Year Competition
 - นิทรรศการ ศิลปะไทย โดยนักศึกษาภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ หอศิลป์สิรินธร จ.นครปฐม

เกียรติประวัติ

- พ.ศ. 2550
- รางวัลเยาวชนจิตรกรแห่งประเทศไทย โดยเครือจักรภพโพ้นทะเล แห่งประเทศไทย ROSL Young Artist of Thailand Award 2007
- พ.ศ. 2553
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 จิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (เกี่ยวกับช่างไทย) พ.ศ.2553
 - รางวัลสนับสนุนศิลปินรุ่นเยาว์ การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 27